

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 61.547/1
van 4 juli 2017

over

een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘betreffende
de subsidiëring van de planning, de ontwikkeling en de
uitvoering van het geïntegreerd natuurbeheer’

Op 16 mei 2017 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw verzocht binnen een termijn van dertig dagen, verlengd tot 4 juli 2017, een advies te verstrekken over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘betreffende de subsidiëring van de planning, de ontwikkeling en de uitvoering van het geïntegreerd natuurbeheer’.

Het ontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 27 juni 2017. De kamer was samengesteld uit Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter, Wilfried VAN VAERENBERGH en Wouter PAS, staatsraden, en Greet VERBERCKMOES, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Joke GORIS, auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 4 juli 2017.

*

1. Overeenkomstig artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de voorgeschreven vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET ONTWERP

2. Het decreet van 9 mei 2014 ‘tot wijziging van de regelgeving inzake natuur en bos’ voerde enkele wijzigingen door in het decreet van 21 oktober 1997 ‘betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu’ (hierna: Natuurdecreet), teneinde tot een grotere vereenvoudiging en integratie te komen van de regelgeving inzake natuurbehoud en -beheer. Aldus werd het concept van geïntegreerd natuurbeheer geïntroduceerd, met hieraan gekoppeld de figuur van een natuurbeheerplan. Dit bevat de concrete doelstellingen en maatregelen voor het natuurbeheer van het terrein waarop het beheerplan betrekking heeft.

Het gewijzigde Natuurdecreet onderscheidt vier types van terreinen: type één beoogt het behouden van de aanwezige natuurkwaliteit, type twee beoogt het bereiken van een hogere natuurkwaliteit, type drie beoogt het bereiken van de hoogste natuurkwaliteit en type vier betreft de erkende natuurreservaten (artikel 16ter, § 1, Natuurdecreet).

Het staat de terreinbeheerder in beginsel vrij om al dan niet aan geïntegreerd beheer ten behoeve van natuurbehoud te doen. Indien hij daarvoor opteert, kan hij in principe vrij het type kiezen (artikel 16ter, § 2, Natuurdecreet) en kan hij een natuurbeheerplan opstellen. De nadere regels inzake natuurbeheerplannen worden verder uitgewerkt door de Vlaamse Regering; de ontwerptekst van dat uitvoeringsbesluit ligt momenteel eveneens ter advies voor.¹ Met een ander ontwerpbesluit stelt de Vlaamse Regering voor de vier types van terreinen de nadere criteria vast waaraan het beheer, bepaald in een natuurbeheerplan, moet voldoen.²

Het thans voorliggende ontwerpbesluit werkt de regels uit volgens dewelke natuurbeheerders ondersteuning kunnen krijgen voor het geïntegreerd natuurbeheer. Het stelt de regels vast voor de subsidiëring van de planning, de ontwikkeling en de uitvoering van het geïntegreerd natuurbeheer. De subsidies worden gekoppeld aan (de opmaak van) een natuurbeheerplan. Daarnaast gelden er voor iedere individuele subsidie specifieke voorwaarden.

RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

3. Artikel 2 van het ontwerp vindt rechtsgrond in artikel 16sedecies Natuurdecreet, net als de artikelen 4 tot en met 8, de artikelen 11 tot en met 26, de artikelen 28 tot en met 36 en de artikelen 59 en 61.

¹ Het betreft het ontwerpbesluit ‘betreffende de natuurbeheerplannen en de erkenning van natuurreservaten’ dat het voorwerp is van adviesaanvraag 61.546/1.

² Het betreft het thans eveneens om advies voorliggende ontwerpbesluit ‘houdende vaststelling van de criteria voor geïntegreerd natuurbeheer’ (adviesaanvraag 61.545/1).

Artikel 3 vindt rechtsgrond in artikel 16*duodecies*, 4°, en artikel 16*sedecies* Natuurdecreet.

Voor artikel 9 bieden artikel 16*decies*, § 1, tweede lid, artikel 16*decies*, § 2, vijfde lid, artikel 16*decies*, § 4, en artikel 16*sedecies* Natuurdecreet, rechtsgrond.

Artikel 10 vindt rechtsgrond in diezelfde bepalingen en bijkomend in artikel 16*duodecies*, 4°, Natuurdecreet.

Artikel 27 vindt rechtsgrond in artikel 16*duodecies*, 4°, Natuurdecreet.

De artikelen 37 tot en met 41 vinden rechtsgrond in de artikelen 48 en 87 van het Bosdecreet van 13 juni 1990 en in artikel 16*sedecies* Natuurdecreet.

Diezelfde artikelen 48 en 87 Bosdecreet bieden ook rechtsgrond voor artikel 42 van het ontwerp, dat tevens gesteund is op artikel 16*duodecies*, 4°, Natuurdecreet.

De artikelen 43 tot en met 54 van het ontwerp vinden rechtsgrond in de artikelen 10 en 12 Bosdecreet, in artikel 12*sexies*, 2°, Natuurdecreet en in artikel 16*sedecies* Natuurdecreet. Artikel 51 van het ontwerp vindt daarnaast ook rechtsgrond in artikel 16*duodecies*, 4°, Natuurdecreet.

Voor de artikelen 55 tot en met 58 van het ontwerp kan de rechtsgrond worden gevonden in artikel 16*bis*, § 1, en artikel 16*sedecies* Natuurdecreet.

Artikel 62 van het ontwerp vindt rechtsgrond in artikel 113 van het decreet van 9 mei 2014 ‘tot wijziging van de regelgeving inzake natuur en bos’.

4. Nog niet alle rechtsgronden van het ontworpen besluit zijn al in werking getreden. Met name werden de artikelen 12*sexies*, 16*bis*, 16*decies*, 16*duodecies* en 16*sedecies* Natuurdecreet ingevoegd bij, respectievelijk, de artikelen 12, 19, 27, 29 en 35 van het decreet van 9 mei 2014 ‘tot wijziging van de regelgeving inzake natuur en bos’. De artikelen 10 en 12 Bosdecreet werden ingevoegd bij, respectievelijk, de artikelen 57 en 59 van het decreet van 9 mei 2014.

De voornoemde bepalingen van het decreet van 9 mei 2014 treden, overeenkomstig artikel 113 van dat decreet, in werking op een datum bepaald door de Vlaamse Regering. Die datum van inwerkingtreding wordt vastgelegd bij artikel 62 van het thans voorliggende ontwerp.

Met toepassing van artikel 62, 3°, en 5°, van het ontwerp treden de artikelen 12, 19, 27, 29, 35, 57 en 59 van het decreet van 9 mei 2014 in werking op de dag van de inwerkingtreding van het ontworpen besluit. Aangezien het ontwerp geen bijzondere bepalingen betreffende de inwerkingtreding bevat, wordt de ontworpen regeling op de tiende dag na de dag van de bekendmaking van kracht. Derhalve zullen op het ogenblik van de inwerkingtreding van het ontwerpbesluit ook alle rechtsgronden waarop het steunt, van kracht zijn.

5. Met het voorliggende ontwerp geeft de Vlaamse Regering uitvoering aan een aantal delegaties die haar bij diverse decreten werden verleend. Waar de relevante decreten niet in een bijzondere machtiging voorzien, beroept de Vlaamse Regering zich op de algemene bevoegdheid waarover zij met toepassing van artikel 20 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’ beschikt, gelezen in samenhang met de desbetreffende decretale bepalingen.

ALGEMENE OPMERKINGEN

6. Het ontwerp bevat diverse advies-, beslissings- en beroepstermijnen. Men zou kunnen overwegen om, ten behoeve van de duidelijkheid en de rechtszekerheid, een algemene bepaling op te nemen die vastlegt hoe de termijnen in het ontwerp worden berekend. Zo kan duidelijkheid worden verschaft omtrent – onder meer – de vraag of de *dies a quo* en de *dies ad quem* al dan niet in de termijn begrepen zijn, en of de termijn al dan niet wordt verlengd indien de laatste dag op een zaterdag, een zondag of een feestdag valt.

Dit verdient des te meer aanbeveling nu het ontwerp de ene keer rekent met “dagen” en de andere keer met “kalenderdagen”.³ Dit komt de rechtszekerheid niet ten goede. Verwarring kan worden vermeden door consequent dezelfde begrippen te hanteren, dan wel door in een algemene bepaling duidelijkheid te scheppen.

7. Bepaalde subsidies blijken niet te kunnen worden aangevraagd door besturen. Dit geldt met name voor de bosvormingssubsidie (artikel 13 van het ontwerp), voor de aankoopsubsidie voor de aankoop van grond met het oog op de erkenning als natuurreservaat (artikel 32 van het ontwerp) en voor de onthaalsubsidie (artikel 52 van het ontwerp).

7.1. De vraag rijst of de uitsluiting van besturen in artikel 13 van het ontwerp in overeenstemming kan worden geacht met de artikelen 48 en 87 Bosdecreet. Artikel 48 van dat decreet bepaalt immers dat de Vlaamse Regering onder de voorwaarden die ze zelf bepaalt, subsidies kan verlenen aan publiekrechtelijke rechtspersonen die eigenaar zijn van een openbaar bos of die een openbaar bos wensen aan te leggen, teneinde de bescherming, de ontwikkeling, het herstel, het behoud en de uitbreiding van het bosareaal te garanderen. Luidens artikel 87, eerste lid, Bosdecreet, kan de Vlaamse Regering subsidies verlenen “[v]oor elke beplanting met houtachtige gewassen van minstens een halve hectare volgens een plan, goedgekeurd door het Agentschap”; evenzeer kan zij subsidies verlenen “met het oog op (...) de ontwikkeling, (...) en de uitbreiding van het bosareaal, voor zover deze activiteiten beantwoorden aan de criteria voor duurzaam bosbeheer, vastgesteld ter uitvoering van artikel 41, tweede lid”. De genoemde decreetsbepalingen sluiten besturen niet van de genoemde subsidies uit. Het komt dan ook voor dat besturen slechts van subsidiëring kunnen worden uitgesloten indien daarvoor een motivering kan worden gegeven die de toets aan het gelijkheidsbeginsel kan doorstaan.

³ Zelfs in eenzelfde bepaling, zoals in artikel 7 van het ontwerp.

7.2. Ten aanzien van de uitsluiting van besturen in artikel 32 van het ontwerp rijst een gelijkaardige vraag naar de overeenstemming met artikel 36 en 16*sedecies* Natuurdecreet. Luidens artikel 36, § 1, van het laatstgenoemde decreet, kan de erkenning als natuurreservaat worden verleend aan terreinen van “private personen of van rechtspersonen andere dan het Vlaamse Gewest of de Staat”, m.a.w. ook aan terreinen van “besturen” in de zin van artikel 1, 6°, van het ontwerp. Artikel 16*sedecies*, § 1, 3°, Natuurdecreet, bepaalt dat de Vlaamse Regering een subsidie kan verlenen voor “de aankoop van of het verwerven van een zakelijk of persoonlijk recht op gronden, met als doel ze te laten erkennen als natuurreservaat”. Gelet op die decreetsbepaling komt het voor dat besturen eveneens slechts van subsidiëring kunnen worden uitgesloten indien daarvoor een motivering kan worden gegeven die de toets aan het gelijkheidsbeginsel kan doorstaan.

7.3. Ook met betrekking tot de uitsluiting van besturen in artikel 52 van het ontwerp rijst de vraag of deze te rijmen valt met artikel 36 Natuurdecreet. Luidens artikel 36, § 1, van dat decreet, kan de erkenning als natuurreservaat worden verleend aan terreinen van “private personen of van rechtspersonen andere dan het Vlaamse Gewest of de Staat”, m.a.w. ook aan terreinen van “besturen” in de zin van artikel 1, 6°, van het ontwerpbesluit. Artikel 16*sedecies*, § 1, 4°, Natuurdecreet, bepaalt dat de Vlaamse Regering een subsidie kan verlenen voor “het onthaal van de bezoekers in een erkend natuurreservaat”. Gelet op die decreetsbepaling komt het voor dat besturen eveneens slechts van de betrokken subsidiëring kunnen worden uitgesloten indien daarvoor een motivering kan worden gegeven die de toets aan het gelijkheidsbeginsel kan doorstaan.

7.4. Om een motivering in de zin van de opmerkingen *sub* 7.1 tot 7.3 verzocht, heeft de gemachtigde de volgende verantwoording verstrekt:

“Voor wat de bosomvormingssubsidie(subsidie voor technische omvorming van meer economische bossen naar ecologische bossen) betreft, is het uitsluiten van besturen te verklaren door artikel 45 van het Bosdecreet. In dat artikel wordt bepaald dat het (technisch) beheer van openbare bossen (dus ook van besturen) wordt uitgevoerd en gefinancierd door het Agentschap voor Natuur en Bos van de Vlaamse overheid. Het wordt daarom niet opportuun geacht om besturen hiervoor nog een subsidiemogelijkheid toe te kennen.

Wat de aankoopsubsidie betreft worden besturen uitgesloten omdat de financiële omvang van dat subsidietype van die aard is, in vergelijking met de andere subsidies, dat het niet opportuun wordt geacht dat de Vlaamse overheid andere besturen zou gaan subsidiëren om grond aan te kopen. De middelen om aan geïntegreerd natuurbeheer te besteden in de vorm van aankoopsubsidies zijn beperkt, en moeten zo efficiënt mogelijk besteed worden; het voorzien van aankoopsubsidies aan besturen wordt niet geacht daarmee verzoenbaar te zijn. Dat de besturen worden gestimuleerd, onder meer via de mogelijkheid van het verkrijgen van beheersubsidies, om op de terreinen die ze al onder zich hebben aan natuurbeheer te doen is verdedigbaar. In dat geval gaat het om terreinen die gemeenten (al lang) onder zich hebben, en die al een degelijke natuurwaarde hebben of waar een duidelijk potentieel bestaat om tot een degelijke natuurwaarde te komen. Dat gemeenten worden gestimuleerd om op dergelijke terreinen aan natuurbeheer te doen is logisch en ook actief verdedigbaar in functie van de doelstelling van het concept geïntegreerd natuurbeheer, waarin wordt gestreefd om op zo veel mogelijk terreinen aan natuurbeheer te doen. Het is o.i. duidelijk een andere zaak om aan besturen specifieke middelen ter beschikking te stellen om actief nieuwe gronden aan te kopen. Die besturen

hebben specifieke openbare taken gekregen, en het actief aankopen van terreinen om er een natuurreservaat van te maken (aankoopsubsidies kunnen alleen dienen voor de aankoop van terreinen met dat hoogste ambitieniveau van type vier) wordt niet geacht onder die taken te vallen. Tevens is het ook zo dat aankoopsubsidies niet het volledige bedrag van een aankoop van een terrein dekken, maar dat er telkens nog een restfinanciering moet worden opgehoest door de aankoper; ook daarvoor zouden derhalve publieke middelen moeten worden aangewend, en dat door overheden die het niet als hun specifieke wettelijk voorziene taak hebben om aan natuurbeheer te gaan doen.

Wat de onthaalsubsidies betreft wordt de motivering gevonden in het Witboek Interne Staatshervorming van 8 april 2011. In de zogenaamde ‘doorbraak 62’ van dat Witboek wordt bepaald dat zogenaamde ‘bovenlokale bezoekers- en NME-centra’, die door besturen worden uitgebaat, naar het provinciale niveau worden doorgeschoven: *‘Doorheen de tijd ontstonden bovenlokale bezoekers- en NME-centra in het beleidsdomein leefmilieu en dit vanuit diverse initiatieven. Vanuit efficiëntie-oogpunt worden deze centra gebundeld op één niveau (het provinciale) met als opdracht NME aan te bieden, gericht op én het onderwijs en op de diverse doelgroepen toerisme en gezinnen. Zij werken complementair aan en nauw samen met de onmisbare lokale NME-initiatieven vanuit de gemeenten.’* De onthaalpoorten als vermeld in art. 52 van voorliggend besluit worden daardoor gevat. Er wordt dus geoordeeld dat bezoekerscentra zoals onthaalpoorten die door besturen worden uitgebaat geen Vlaamse subsidies i.f.v. geïntegreerd natuurbeheer moeten krijgen.”

De door de gemachtigde verstrekte toelichting houdt een verantwoording in die niet als kennelijk ontoereikend kan worden afgedaan.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Aanhef

8. In de aanhef dient na de verwijzing naar het decreet van 9 mei 2014 de volgende verwijzing te worden opgenomen:

“Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 20 januari 1993 tot vaststelling van regelen betreffende de aanwijzing of erkenning en het beheer van de bosreservaten;”.

Het genoemde besluit van 20 januari 1993 wordt immers opgeheven bij artikel 60, 1°, van het ontwerp, zodat het ook in de aanhef dient te worden vermeld.

Artikel 1

9. Het verdient aanbeveling om in artikel 1 van het ontwerp ook een omschrijving van het begrip “resultaatindicator” op te nemen. Deze term wordt met name in de artikelen 18 en 19 van het ontwerp gebruikt.

Artikel 7

10. Artikel 7, § 3, van het ontwerp luidt:

“De minister neemt binnen een termijn van zestig kalenderdagen na de ontvangst van het advies van het agentschap een beslissing over de subsidieaanvraag.”

Aan de gemachtigde werd gevraagd welke de aard is van de aldus aan de minister gelaten beslissingstermijn en of het meer in het bijzonder om een termijn van verval, dan wel een termijn van orde gaat.

De gemachtigde antwoordde:

“[D]e termijnen [moeten] worden beschouwd als termijnen van orde; hoewel het uiteraard niet de bedoeling is die termijnen systematisch te overschrijden kunnen de beslissingen nog genomen worden, zonder dat een nieuwe aanvraag moet worden ingediend. Er moet echter wel een beslissing zijn; een stilzwijgende goedkeuring of afwijzing is niet mogelijk; de bepalingen van het besluit laten daartoe o.i. geen ruimte.”

De rechtszekerheid zou ermee zijn gebaat om de door de gemachtigde weergegeven bedoeling te expliciteren in de tekst van het ontwerp. Dergelijke explicitering zou trouwens eveneens nuttig zijn ten aanzien van andere bepalingen van het ontwerp waarin het gaat om termijnen waarover de minister beschikt om een beslissing te nemen (zie bijvoorbeeld de artikelen 10, § 4, zesde lid, en 33, derde lid, van het ontwerp).

Artikel 9

11. In artikel 9, eerste lid, van het ontwerp, worden de gevallen bepaald waarin de subsidie kan worden teruggevorderd. Daarbij wordt gerefereerd aan de gevallen vermeld in artikel 13 van de wet van 16 mei 2003 ‘tot vaststelling van de algemene bepalingen die gelden voor de begrotingen, de controle op de subsidies en voor de boekhouding van de gemeenschappen en de gewesten, alsook voor de organisatie van de controle door het Rekenhof’. De regels die inzake de controle met betrekking tot het verlenen en het gebruik van subsidies zijn vervat in de laatstgenoemde bepaling gelden op grond van artikel 50, § 2, derde lid, van de bijzondere wet van 16 januari 1989 ‘betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten’ eveneens voor de gemeenschappen en de gewesten.

Dienaangaande kan erop worden gewezen dat uit die bepaling van de bijzondere financieringswet en uit de parlementaire voorbereiding ervan kan worden afgeleid dat het de gemeenschappen en de gewesten niet toekomt inzake de controle op het verlenen en het gebruik van subsidies “algemene bepalingen” vast te stellen, zelfs niet door de bestaande algemene bepalingen te hernemen, maar dat ze alleen bevoegd zijn om “buiten dit wettelijk kader (...) in deze materies specifieke regels te bepalen”,⁴ die evenwel geen afbreuk mogen doen aan de bestaande algemene regels vervat in de artikelen 11 tot 14 van de voornoemde wet van 16 mei 2003. De bevoegdheid om ter zake “specifieke regels” vast te stellen moet – volgens de

⁴ Zie de memorie van toelichting bij het voorontwerp dat geleid heeft tot de bijzondere wet van 16 januari 1989, *Parl.St. Kamer* 1988-89, nr. 635/1, 37.

verklaringen van de Minister van Financiën in de bevoegde Kamercommissie – in die zin worden begrepen dat “de Gemeenschappen en Gewesten die [door de federale wetgever vastgestelde] regels [eigenlijk] alleen maar strenger [kunnen] maken [en er] niet [kunnen van] afwijken”⁵.

Zoals de gemachtigde heeft verduidelijkt, zijn de gevallen van terugvordering die worden vermeld in artikel 13 van de wet van 16 mei 2003 en die welke worden opgesomd in artikel 9, eerste lid, van het ontwerp, gelijkaardig en overlappen deze inhoudelijk met elkaar en is de reden “waarom niettemin toch gekozen is om de punten 2° en 3° op te nemen in art. 9, eerste lid, (...) dat ze, in vergelijking met de bewoordingen van art. 13, duidelijker zijn in de context van voorliggend besluit”.

Daarnaast wordt evenwel in artikel 9, tweede lid, van het ontwerp bepaald dat de terugvordering van de subsidie “in verhouding [staat] tot de mate waarin de beheermaatregelen, opgenomen in het goedgekeurde natuurbeheerplan, niet zijn uitgevoerd, de verbintenissen niet zijn nageleefd, en de beheerdoelstellingen niet zijn bereikt”.

Zoals het is geredigeerd, lijkt artikel 9, tweede lid, van het ontwerp, betrekking te hebben op alle gevallen van terugvordering, vermeld in het eerste lid van dat artikel. Dit zou betekenen dat er ook in de gevallen vermeld in artikel 13 van de wet van 16 mei 2003 een gedeeltelijke terugvordering mogelijk zou zijn. Aldus begrepen zou artikel 9, tweede lid, van het ontwerp, minder streng zijn dan de regeling die is vervat in artikel 13 van de wet van 16 mei 2003 hetgeen – zoals aangehaald met verwijzing naar de parlementaire voorbereiding van de bijzondere financieringswet – problematisch is. Ter verantwoording van deze minder strenge regeling in het ontwerp zou volgens de gemachtigde een beroep worden gedaan op het bepaalde in artikel 10 van de reeds genoemde bijzondere wet van 8 augustus 1980 en op de eruit voortvloeiende “impliciete bevoegdheden”. Wat dat betreft moet evenwel worden opgemerkt dat de laatstgenoemde bevoegdheden in beginsel aan de decreetgever toekomen en dat de Vlaamse Regering enkel regels van die aard kan vaststellen in zoverre zij daartoe uitdrukkelijk en voldoende precies is gemachtigd door de decreetgever, wat *in casu* niet het geval is.

Het bepaalde in artikel 9, tweede lid, van het ontwerp, dient aan een bijkomend toezicht te worden onderworpen in het licht van de voorgaande opmerking.

Artikel 10

12. In artikel 10, § 4, van het ontwerp, wordt in een beroepsmogelijkheid voorzien tegen de beslissing van het agentschap omtrent de terugvordering van subsidies.

De gemachtigde bevestigde dat het om een georganiseerd bestuurlijk beroep gaat dat moet worden uitgeput alvorens men zich tot de rechter kan richten.

⁵ *Parl.St.* Kamer 1988-89, nr. 635/18, 543.

Ten behoeve van de rechtszekerheid en aansluitend bij de algemene tendens om in nieuwe regelgeving de aard van het beroep uitdrukkelijk op te nemen, zou kunnen worden overwogen om in artikel 10, § 4, tweede lid, van het ontwerp, tussen de woorden “Het” en “beroep”, het woord “georganiseerd” in te voegen.

13. Er wordt niet bepaald wat er gebeurt indien het beroep niet ontvankelijk is. Er ontbreekt in artikel 10 van het ontwerp onder meer een vermelding van een termijn om de beroepsindiener op de hoogte te brengen van de niet-ontvankelijkheid. Het verdient aanbeveling om de regeling op dit punt aan te vullen teneinde te vermijden dat de beroepsindiener in het ongewisse zou blijven.

14. In artikel 10, § 4, zesde lid, van het ontwerp, wordt aan de minister een termijn van negentig dagen verleend om over het beroep te beslissen.

Wat deze bepaling betreft, kan worden verwezen naar de opmerking *sub* 10. Daarenboven is het zo dat, gelet op de formulering van de aangehaalde bepaling en op de mededeling van de gemachtigde volgens dewelke de in het ontwerp ingeschreven termijnen gekwalificeerd dienen te worden als ordeterminen, een dergelijke ordetermin een voldoende rechtsbescherming biedt,⁶ aangezien deze kan worden gecombineerd met de algemeen geldende mogelijkheid om met toepassing van artikel 14, § 3, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, stappen te ondernemen tegen het uitblijven van de beslissing van de minister.

Artikel 24

15. In de inleidende zin van artikel 24, derde lid, van het ontwerp, schrijve men “projectsubsidie” in plaats van “projectiesubsidie”.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Greet VERBERCKMOES

Marnix VAN DAMME

⁶ Zie J. GORIS, *Georganiseerde bestuurlijke beroepen*, in *Administratieve Rechtsbibliotheek. Algemene reeks*, Brugge, die Keure, 2012, nrs. 1360 e.v.